

Список використаної літератури

1. Мазурик О.В. Соціальний аудит як сучасна діагностична технологія: теоретико-методологічні засади дослідження, західний досвід, вітчизняні перспективи // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. — № 1148. — 2015. — С. 107–113.
2. Ємелін В. Н., Скворцова Ю. М. Соціальний аудит як метод підвищення ефективності діяльності підприємства // Молодий вчений. — 2013. — №7. — С. 161–163.

УДК 004.738.5:339.16.012.34:339.17 (477)

Ірина Матієнко-Зубенко,
к.е.н., доцент кафедри аудиту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Наталія Поддубна,
аспірант кафедри аудиту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ РОЗДРІБНИМИ ТОРГІВЕЛЬНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ

Недостатня адаптація вітчизняної споживчої кооперації (СК) до ринкових форм і методів господарювання значною мірою зумовлена істотним руйнуванням ресурсного потенціалу кооперації, важким соціальним станом сільського населення, складною соціально-демографічною ситуацією і низьким соціально-культурним рівнем розвитку села [1]. У таких умовах для СК (з багатогалузевим спрямуванням господарської діяльності і розвинутою інфраструктурою) ключовою галуззю стала торгівля, і цей напрямок залишається пріоритетним. Із більш ніж 10 тисяч магазинів Укоопспілки, переважна частина розміщується у сільській місцевості. Іноді саме такі магазини є єдиним джерелом забезпечення селян не тільки продовольчими, а й побутовими товари [2]. Порушення традиційних підходів до територіальної організації торгівлі, значні зміни у розміщенні торговельної інфраструктури поселень та інші чинники призвели до зростання значення саме роздрібною торгівлі. Однак територіальні відмінності між містом і селом у сфері обслуговування негативно впливають на результати економічної діяльності роздрібних торговельних підприємств СК [3]. Ці та інші особливості мають істотний вплив на можли-

вості таких підприємств у використанні сучасних інформаційних технологій в управлінському процесі взагалі та в обліку і контролі, зокрема.

Загальновідома тенденція до зростання обсягів економічної інформації, яку потрібно враховувати при формуванні управлінських рішень, характерна і для підприємств СК. Якісні і своєчасні внутрішні та зовнішні дані про стан їх фінансово-господарської діяльності, стан і тенденції розвитку ринку товарів і послуг значно спрощують процес управління, забезпечуючи зростання обсягів реалізації товарів, надання послуг, зростання прибутковості їх діяльності. Усе це потребує системного підходу до автоматизованої обробки інформації, а також постійної модернізації технічного і програмного забезпечення [4].

У випадку, коли на підприємствах споживспілки «клаптикова» автоматизація, тобто для забезпечення управлінської діяльності використовуються, наприклад, 1С, Excel, Word і MS Access, досягти ефективного процесу управління дуже складно. Управлінські інформаційні системи (УІС) повинні являти собою сукупність функціональних інформаційних підсистем для виконання загальної функції, яка охоплює всі напрямки господарської діяльності і соціальні аспекти розвитку організацій споживчої кооперації. На думку фахівців для створення УІС також важливі особиста зацікавленість і участь топ-менеджменту, спеціалістів цих організацій у постановці, проведенні робіт, удосконаленні структури управління і застосуванні новітніх інформаційних технологій управління [5]. Взагалі, ефективна система управління споживчою кооперацією повинна базуватися на єдиній інформаційній системі, яка забезпечуватиме прийняття управлінських рішень на різних рівнях, тобто вирішуватиме не тільки логістичні та облікові задачі, а й аналітичні. Сучасне програмне забезпечення, яке використовується підприємствами СК для роздрібної торгівлі, у більшості випадків дозволяє виконувати аналіз за різними напрямками [4]. Але потрібне напрацювання власної ефективної методики аналізу тих чи інших ситуацій (так званої «аналітичної школи»).

Підприємства вітчизняної СК використовують інформаційно-комунізаційні технології, розроблені підприємством «Укоопінком»: «УКС-Бухгалтерія», «УКС-Зарплата», «УКС-Звіт і аналіз» та інші проекти. Але на думку фахівців «Укоопінком» із-за специфіки структури СК удосконалення, наприклад, програмного забезпечення тягне за собою значні витрати, які не всім клієнтам «по кишені» і не завжди сприймаються ними з розумінням. Як зазначається в [6], такі роботи майже завжди виконуються без

відповідного фінансування за рахунок внутрішніх резервів організації-розробника, що призводить до збитків. Об'єм робіт на етапі модифікації програми інколи сягає 100 % об'єму розробки самої програми. Особливо це стосується тих проектів, які набули великих обсягів впровадження. В.М. Клименко вважає, що витрати на програмний супровід (етап модифікації) повинен фінансуватися з централізованого джерела. Такий підхід дозволить проводити лояльну політику стосовно клієнтів по наданню їм послуг з супроводу програмного забезпечення проектів та, і що головне, підтримувати в актуальному стані комп'ютерні проекти.

Але позитивним моментом для роздрібно́ї торгівлі споживчої кооперації є те, що сільське населення активно користується Web-технологіями, що уможливило застосування е-комерції і хмарних технологій, зокрема, в бухгалтерському обліку підприємств роздрібно́ї торгівлі. Крім того, інформаційно-комунікаційні технології є дієвим засобом імплементації вітчизняної споживчої кооперації у процес глобалізації світової економіки [1]. На конференції «Інноваційні технології у сфері кооперативної роздрібно́ї торгівлі» (м. Квебек (Канада) 2014 р.) було представлено кращі практики споживчих кооперативів світу у використанні інноваційних технологій у роздрібно́ї торгівлі продуктами харчування, адаптованих до кооперативної місії та цінностей. На думку вітчизняних учасників, багато із запропонованих технологій можна вже зараз впроваджувати в магазинах системи споживчої кооперації України [7].

Отже, концепція створення і розвитку ІКТ для вітчизняної споживчої кооперації має бути системною, корпоративною і сприяти переходу від «клаптикового» впровадження в її організаціях і підприємствах розрізаних технологій, проектів, програм і комп'ютерного обладнання, і вона повинна мати як підтримку, так і контроль з боку Правління Укоопспілки [6].

Список використаних джерел

1. Заходи поглиблення співпраці споживчої кооперації України з Європейськими кооперативними організаціями як чинник прискорення євроінтеграції: *Регіональна філія Національного інституту стратегічних досліджень у м. Львові* (09.06.06 — 15.06.06) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/Monitor18/03.htm> (дата звернення 04.11.16)

2. Торговля [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.coop.com.ua/ua/content/torgivla> (дата звернення 17.10.16)

3. *Лісица В.В.* Ефективність територіальної організації роздрібної торгівлі споживчої кооперації: дис. канд. наук: 08.07.05 2004р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/335621.html> (дата звернення 11.10.16)

4. *Федорова Л.П.* Аспекты информационного обеспечения экономической работы в кооперативной организации. // Современные проблемы науки и образования — 2014. — № 5. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: www.science-education.ru/119-15084 (дата обращения: 03.11.2016).

5. *Муратова О.А.* Управление коммерческой деятельностью организаций потребительской кооперации. Автореферат дис. канд. наук: 08.07.05 2004р. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://economy-lib.com/upravlenie-kommercheskoj-deyatelnostyu-organizatsiy-potrebitelskoj-kooperatsii> (дата обращения: 03.10.2016)

6. *Клименко В.М.* Стан і проблеми створення впровадження комп'ютерних технологій в системі споживчої кооперації України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/Monitor18/03.htm> (дата звернення 17.09.16)

7. Українська делегація взяла участь у міжнародній конференції «Інноваційні технології в сфері кооперативної роздрібної торгівлі» (21.10.2014) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.coop.com.ua/ua/news/276> (дата звернення 17.06.16)

УДК 657.6:004.4:681.518

Ольга Пархоменко,
к.е.н., доцент кафедри аудиту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В АУДИТІ

Процес автоматизації та комп'ютеризації пройшли розвинені країни Східної Європи, Заходу, включаючи і Україну. Застосування автоматизованих систем як під час перевірки, так і в ході аналізу одержаних результатів забезпечує швидкість точність у виявленні відхилень, ефективність у проведенні аудиторської перевірки. Автоматизація бухгалтерського обліку спричинила впровадження інформаційних технологій у сферу аудиту. Проте недостатній розвиток аудиторського ринку, порівняно з європейськими країнами, рівень комп'ютерної грамотності користувачів і необхідність фінансових інвестицій у розробку аудиторського програмного забезпечення вимагають детальнішого вивчення пи-